

Nu sänker vi avgifterna – igen

Resultatet för första halvåret 2015 uppgår till 96 miljoner kronor vilket är väsentligt bättre än fjolåret (30). Förutom ökade intäkter från flygtrafiken samt några positiva engångsposter har LFV levererat enligt effektiviseringsprogrammet. Rörelsekostnaderna har hittills minskat med cirka 5 % jämfört med fjolåret. Sammantaget möjliggjorde detta avgiftssänkningar vid årsskiftet. Det mycket låga ränteläget kan kortsiktigt innebära en kraftig ökning av LFVs pensionsskuld innevarande år.

Antalet lufrumsrörelser ökade under första halvåret med 0,6 % jämfört med fjolåret. Under det andra kvartalet har trafiken vänt uppåt efter ett svagt första kvartal.

Antalet service units har ökat mer än rörelserna, vilket betyder att flygningarna i svenskt luftrum skett på längre sträckor och med tyngre plan. Då det är service units som används vid fakturering av undervägsavgifter och skapar LFVs intäkter påverkar det LFVs intäkter positivt.

Genom LFVs effektiviseringar och minskade kostnader kunde Sveriges en routeavgift sänkas för andra året i rad första januari 2015. Sänkningen uppgick till 4,6 %.

Flygsäkerhet

LFV uppfyller uppställda flygsäkerhetsmål. Det är dock två företeelser som vi måste vara särskilt observanta på. Den ena är otillåten drönarverksamhet i kontrollerat luftrum som vid minst fyra tillfällen under perioden har lett till stängningar av flygplatser. LFV genomför flera aktiviteter för att minska denna påverkan.

Det andra företeelsen är utländsk militär flygverksamhet som opererar utan aktiv transponder i svenskt-danskt luftrum. Att komma till rätta med detta är högt prioriterat. Under våren har LFV fått tillgång till danska Naviairs primärradarsignaler vilket ökar möjligheterna för flygledarna att hantera flygverksamhet utan aktiv transponder. Dialog pågår också med Forsvarsmakten och Transportstyrelsen om fler åtgärder.

Fjärrstyrda torn

Örnsköldsvik Airport är den första flygplats i världen som trafikleds på distans med Remote Tower Service (RTS). Med nytänkande både tekniskt och operativt är LFV världsledande inom utvecklingen av flygtrafikledningstjänster. Fjärrstyrda torn är resultatet av ett nära samarbete mellan LFV, flygplatserna i Örnsköldsvik och Sundsvall samt Saab och en hel regions engagemang. Sundsvall Timrå Airport och Linköping City Airport står närmast på tur för fjärrstyrd flygtrafikledning.

Både nationellt och internationellt är intresset fantastiskt stort.

Förändringsprogrammet

LFV genomför ett omfattande förändringsarbete, Position 2019, med målbilden att bli en betydande aktör såväl nationellt som internationellt inom flygtrafikledningstjänster. Ökat kundfokus, utvecklade tjänster och en effektiv organisation är viktiga delar i det arbetet. Samtliga verksamhetsområden har genomlysts under året. Genom effektiviseringar och anpassningar av vår organisation har vi nått en lägre kostnadsnivå. LFVs huvudkontor har flyttat till nya och mer ändamålsenliga lokaler i Norrköping.

Med en tydlig position och målbild, en ny grafisk profil och utvecklat företagskulturarbete går vi in i en spännande höst tillsammans med våra kunder och uppdragsgivare.

Olle Sundin
Generaldirektör

LFV har kunnat sänka sina avgifter för andra året i rad, konstaterar LFVs GD Olle Sundin.

EKONOMI

Ökad flygtrafik och lägre kostnader

Första halvårets resultat efter finansiella poster uppgår till 96 mkr vilket är en förbättring jämfört med samma period 2014 då resultatet var 30 mkr. Förbättringen har kunnat åstadkommas genom ökande flygtrafik samt några resultatförbättrande poster av engångskaraktär – men också genom sänkta rörelsekostnader. Årets rörelsekostnader är 5 % lägre än fjolårets.

Rörelseintäkter

Rörelseintäkterna uppgår till 1 451 mkr (1 421). Genom rationaliseringar kunde Sveriges en routeavgift sänkas med 4,6 % den 1 januari 2015. Även föregående år sänktes en routeavgiften. Avgiftssänkningarna är ett led i Sveriges och LFVs arbete för att möta EU:s krav på effektiviseringar inom en routeverksamheten. De effektiviseringar som LFV genomfört under de senaste åren är en starkt bidragande orsak till denna utveckling.

Vid årsskiftet överlämnade LFV driften av flygledning vid tre regionala flygplatser till annan aktör vilket minskat både intäkter och kostnader jämfört med 2014.

Att luftfartsintäkterna inte minskat, trots sänkta avgifter och minskad verksamhet, beror på den positiva flygtrafikutvecklingen med längre flygningar i svenskt luftrum och tyngre flygplan men också på att perioden inkluderar intäkter hänförliga till avstämningar av tidigare års en route- och terminalavgifter.

Minskningen av de kommersiella intäkterna härrör främst från något lägre ersättning från NUAC avseende de tjänster som levereras till bolaget (i form av flygledning i kontrollcentralerna samt teknisk support). Genom effektiviseringar minskar såväl kostnader som intäkter för dessa tjänster. Den internationella exportverksamheten domineras fortfarande av de uppdrag LFV har, med operativ ledning av flygtrafiktjänst, på ett antal flygplatser i Förenade Arabemiraten. Genom

närvaro i regionen har också möjligheter skapats för andra flygplatsuppdrag och konsulttjänster.

De övriga rörelseintäkterna består främst av de bidrag LFV erhåller för arbete med forskning och innovation i ett antal internationella och nationella projekt.

Rörelsekostnader

Rörelsekostnaderna uppgår till 1 355 mkr (1 424). Personalkostnaderna är den dominerande delen och har, jämfört fjolåret, påverkats positivt av minskade personalvolymerna och lägre pensionskostnader.

LFVs effektiviseringsprogram har under det senaste året inneburit genomlysningar av samtliga verksamhetsområden. Rationaliseringar och anpassningar av organisation innebär en lägre kostnadsnivå. Förutom personalreduktion har kostnader avseende operativ systemdrift, hyreskostnader, utbildningskostnader och andra köp av externa tjänster kunnat reduceras. Effektiviseringsarbetet kommer att fortsätta som en del av den målbild LFV nu inriktar verksamheten mot.

Även avskrivningarna har minskat jämfört fjolåret bland annat genom vissa omvärderingar av anläggningstillgångars värde som genomfördes i bokslutet 2014.

Finansiella poster

Summan av finansiella intäkter och kostnader uppgår till -4 mkr (29). Försumringen beror dels på ökad kostnad för räntedelen i LFVs pensionsskuld men också på lägre ränteintäkter på placerade likvida medel. Det sistnämnda är en följd av det historiskt låga ränteläget.

Räntabilitet och soliditet

Räntabiliteten på eget kapital efter skatt, mätt som 12-månaderstal, uppgår till 14 % (11) Ågarens mål för LFV är att räntabiliteten över en konjunkturcykel ska uppgå till 4 %.

Soliditeten uppgick vid periodens slut till 14 % (13). Ågarens långsiktiga mål är

15 % soliditet vilket inte bedöms kunna nås med nuvarande redovisning av pensionsskulden i balansräkningen.

Investeringar

LFVs utgifter för investeringar uppgår, efter första halvåret, till 20 mkr (33). Periodens dominerande investering utgörs av planerig utveckling av flygledningssystemet inom Coopanssamarbetet (8 mkr) samt fortsatt arbete med ersättning av ett nationellt nätverk för kommunikation, (5 mkr). För att utveckla och effektivisera administrationen pågår också satsningar avseende uppgradering av webbplattformar samt nya verktyg för beslutsstöd och produktkalkylering.

Pensionskostnadsökning att vänta

Trots ett mycket positivt resultat under första halvåret förväntas det nuvarande ränteläget medföra en kraftig pensionsskuldökning 2015. Statens Tjänstepensionsverk (SPV) har lämnat förhandsbesked om sannolik nivå för den diskonteringsränta som ska tillämpas vid tryggande av affärsverkens pensions-skuld. SPV meddelar att en sänkning av nuvarande nettoräntan med 0,6 procentenheter är trolig vilket, för LFV, skulle innebära en kostnadsökning på nära 600 mkr. Ökningen är dock lägre än vad vi tidigare kunde befara i och med att SPV:s styrelse beslutat om ett "räntegolv" för bruttoräntan i beräkningsgrunderna till 0 procent.

En stor del av de pensionskostnader som definieras som "okontrollerbara" får, enligt regelverken för avgiftssystemet, finansieras via en route och terminalavgifter men LFVs resultatpåverkan netto blir ändå mer än -100 mkr.

LFVs önskan är att kunna få lösa in pensionsskulden och övergå till en försäkringslösning för förvaltning av kommande pensionsåtaganden. Detta bland annat för att undvika de stora årsvisa variationer som blir följden av nuvarande system.

RESULTATRÄKNING (MKR)	KONCERNEN				AFFÄRSVERKET	
	2015 jan-juni	2014 jan-juni	2015 jan-dec Prognos ²⁾	2014 jan-dec	2015 jan-juni	2014 jan-juni
Rörelsens intäkter						
Luftfartsintäkter	1 005	936	2 472	1 627	1 005	936
Kommersiella intäkter	412	451	842	880	395	433
Övriga rörelseintäkter	34	34	79	73	34	34
Summa rörelsens intäkter	1 451	1 421	3 393	2 580	1 434	1 403
Rörelsens kostnader						
Personalkostnader	-708	-732	-1 402	-1 399	-704	-726
Diverse externa kostnader	-575	-610	-1 197	-1 249	-573	-608
Avskrivningar	-72	-82	-152	-214	-72	-82
Summa rörelsens kostnader	-1 355	-1 424	-2 751	-2 862	-1 349	-1 416
Resultat från andelar i koncern- och intresseföretag	4	3	3	5	-	-
Rörelseresultat	99	0	645	-277	85	-13
Resultat från finansiella investeringar						
Utdelning från koncernföretag	-	-	-	-	-	76
Ränteintäkter	7	31	11	361	7	31
Räntekostnader och liknande resultatposter	-11	-2	-605	-2	-11	-2
Resultat efter finansiella poster	96	30	50	82	82	92
Skatt/skattemotsvarighet på periodens resultat ¹⁾	-20	-6	-11	-18	-18	-3
Periodens resultat	76	24	39	65	64	88

1) Periodens skatt/skattemotsvarighet har beräknats med en schablonmässig skatt om 22% på resultat efter finansiella poster.

2) Inklusive effekt av förväntad sänkning av den diskonteringsränta som påverkar LFVs pensionskostnader. Resultateffekt netto -112 mkr.

BALANSRÄKNING (MKR)	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2015 jan-juni	2014 jan-juni	2015 jan-juni	2014 jan-juni
Tillgångar				
Anläggningstillgångar	1 625	1 693	1 682	1 759
Omsättningstillgångar	4 773	4 263	4 662	4 167
Summa tillgångar	6 398	5 956	6 344	5 926
Skulder och Eget kapital				
Eget kapital	903	787	855	767
Avsättningar	4 606	4 694	4 604	4 685
Långfristiga skulder	460	29	460	29
Kortfristiga skulder	428	446	425	445
Summa eget kapital och skulder	6 398	5 956	6 344	5 926

För ställda säkerheter och ansvarsförbindelser som är oförändrade hänvisas till Årsredovisningen för 2014.

FINANSIERINGSANALYSER (MKR)	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2015 jan-juni	2014 jan-juni	2015 jan-juni	2014 jan-juni
Kassaflöde från rörelsen	148	106	136	170
Förändring av rörelsekapital	-222	-82	-203	-64
Investeringar	-23	-37	-19	-34
Finansiering	235	288	236	286
Förändring av likvida medel	138	275	150	358
Likvida medel vid årets början	3 942	3 325	3 855	3 178
Likvida medel vid periodens slut	4 080	3 600	4 005	3 536

OPERATIONS OCH MARKNAD

Verksamhet

Verksamheten har under perioden fungerat väl. 99,9 procent av flygningarna en route i svenskt luftrum har genomförts utan några förseningar orsakade av flygtrafiktjänsten.

Avdelningen Operations, tidigare Produktion, har omorganiserats. Sedan mars är verksamheten organiserad utifrån kund istället för som tidigare en geografisk indelning. Med utveckling, modernisering, effektivisering och anpassning möte vi kundernas behov. En ny enhet, Safety Departement, har etablerats vars uppdrag är att följa upp och proaktivt driva flygsäkerhetsarbetet i LFV.

RTC Sundsvall driftsattes för Örnsköldsvik Airport den 21 april. Efter en lyckad invigning med många besökare och stort medialt intresse har flera nationella och internationella kundbesök genomförts på RTC. Fjärrstyrd flygtrafikledning drivs nu som ett program och arbete pågår med att förbereda för fjärrstyrd drift av Linköping City Airport och Sundsvall Timrå Airport.

Flygsäkerhet

LFV flygsäkerhetsmål har uppfyllts.

Under perioden har det skett åtta separationsunderskridanden varav fem där flygtrafikledningen har varit bidragande. Ingen av dessa händelser har dock klassats som allvarlig. Fem incidentutredningar genomförs.

Händelser där icke behörigt flygplan, fordon eller person befinner sig på landningsbanan, runway incursion, ligger på samma nivå, 38 stycken, som genomsnittet för de senaste fem åren. Vid tre av dessa tillfällen har flygtrafikledningen påverkat händelsen direkt eller indirekt. Under perioden har arbetet med Runway Incursion Prevention Program fortsatt. Arbetet startade under 2014 och syftet är att tillsammans med andra aktörer i flygbranschen vidta åtgärder för att minska antalet runway incursions.

En viktig del i det proaktiva flygsäkerhetsarbetet är de störningsrapporter som våra flygledare skickar in och som sammanställs och analyseras för eventuella åtgärder. Under perioden registrerades drygt tusen vilket är i nivå med föregående år.

Baserat på den analys som gjordes av LFV under 2014 har projektet Flygsäkerhetskultur startat. Syftet är att vidmakthålla och stärka den goda flygsäkerhetskultur som präglar och som ska präglas LFV.

Medarbetare

För att utveckla LFV krävs ett ledar- och medarbetarskap med kundfokus och affärsmässigt. Ett antal rekryteringar av nyckelpersoner på ledande befattningar har gjorts och ett arbete med att skapa en kultur där måloppfyllelse prioriteras har startat. Målkontrakt har också införts på flera nivåer inom LFV som en del i det arbetet.

Inom ramen för LFVs förändringsprogram, Position 2019, har effektiviseringar inneburit att omställningsarbeten har genomförts inom flera delar av LFV. Antalet årsarbetare har därmed minskat till 1 026 (1 072).

Sjukfrånvaron har ökat till 3 % (2,5) och det beror huvudsakligen på ökad långtidssjukfrånvaro. LFV arbetar aktivt med såväl förebyggande åtgärder som aktiviteter för att bidra till en låg sjukfrånvaro generellt och det gäller såväl korttids- som långtidssjukfrånvaro.

Marknad

På den konkurrensutsatta nationella marknaden har en upphandling inom flygtrafiktjänst gjorts. Den avsåg fem flygplatser där LFV i sitt anbud erbjöd RTS. Uppdraget gick till en annan aktör men det finns ett stort intresse för RTS inför nästa avtalsperiod. I början av året genomfördes en större ramupphandling för procedurer och luftrumsdesign. LFV är en av tre utvalda leverantörer.

LFV ansvarar för operativ ledning av flygtrafiktjänst på fem flygplatser i Förenade Arabemiraten sedan 1 juli 2013 där uppdraget på Abu Dhabi International Airport är det största. Under första halvåret 2015 togs stora delar av inflygningskontrollen över från Abu Dhabi Area Control Center. LFV har också levererat procedur- och teknikkonsulttjänster. Den starka tillväxten på Abu Dhabi International Airport kan innebära fler uppdrag framöver.

LFVs STYRELSE

Vi intygar att kvartalsrapporten ger en rättvisande bild av verksamhetens kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Norrköping den 28 augusti 2015

Jan Olson, ordförande

Marcela Sylvander

Olle Sundin, generaldirektör

Eva Andrén

Marie Hafström

Per Nilsson

Micael Bydén

Daniel Vestling

Johan Davidsson

Ann-Marie Bredberg

Delårsrapport (9 månader) lämnas i november 2015.

LFV KONCERNEN

LFV Koncernen består av affärsverket, det helägda holdingbolaget LFV Holding AB, det av holdingbolaget helägda aktiebolaget LFV Aviation Consulting AB samt intresseföretagen Entry Point North AB till 25% och NUAC HB till 50%.

